

ובעקבותיו שירו של הרברט 'אל יהודה עמיחי', שאותו כינה "משורר בעל מחווה של חסד". "האגרוף של הרברט והחסד של עמיחי [הם] ניגודים התובעים מאיתנו בעל כורחנו לשלב אותם זה בזה", כותבת רבקה איילון ומנסחת אתגר בלתי אפשרי, כמעט.

מאמרו של אלכס גורדון בעקבות הוגו בטאואר וספרו עיר בלי יהודים מצמרר במיוחד בימים האלה שבהם האנטישמיות שוב גואה.

פרידה וגעגוע

הגליון הזה מביא דברי פרידה ממאיר ויזלטיר (רפי וייכרט) ומאמירה הס (מתי שמואלוף), משורר ומשוררת מהפכנים, כה שונים וחשובים, שאינם עוד. הם יחסרו לנו מאוד.

חברה סיפרה לי על סדנת געגוע שהשתתפה בה בימים אלה. היה עליה למצוא דמות שהיא מתגעגעת אליה וללכת בעקבותיה. כשחשבתי על זה, עלה בדעתי ששני הסיפורים בגליון נותנים אולי תשובה חלקית למשהו שאפשר להתגעגע אליו - לימים שבהם סופרים בלשים וגנבים ישבו ליד שולחן אחד והספרות היתה חשובה לא פחות מהממון (אם כי הכיוון כבר מסתמן שם); לימים שבהם קרחתו של יוסל בירשטיין או עשן הסיגריה של לאה גולדברג התנוססו אי שם באופן פיזי ממש. כדבריו של תומס מאן הגולה לאחיו היינריך - שהזמין את מאן לבית הקפה של הסופרים הגולים - "הם רוצים ליצור עולם חדש, ואני דווקא חיבבתי את הישן" (הקוסם מאת קולס טויבין, ראו במדורו של עמוס לויתן).

עוד תמצאו תגובות למתרחש ללא הרף בשירים שבגליון, מי ישירות ומי בעקיפין, לצד המדורים הקבועים. נקווה לימים טובים יותר במהרה.

עמית ישראלי-גלעד

דיוקן הקוראת באמנות מידי גיא גלעד, צלם מחונן שהלך לעולמו מוקדם מדי, הוא דיוקן יפהפה. דיוקן מנחם, שמביא את יופיה של הקוראת אל קדמת הבמה, ואי אפשר להסיר ממנה את העין למרות קולה החרישי.

קולות מלחמה

במדורו 'קורא בשער' מביא עידן בריר שניים משיריו של המשורר נורי אלג'רז, שנכתבו על רקע אירועי הדמים השוטפים את האזור ועדיין אין כל סימן לסופם.

"לא היתה לְפֹאֲאָנִים שְׁפָה שְׁכָה נֹכַח לְקֹרֵא אֶת מִחְשְׁבוֹתֵיהֶם... הֵיִינוּ נִתְּוֵנִים לְחֶסְדֵי הַחֶרֶב" מרחיק המשורר עדות אל לוחמי האימפריה הפרסית בטרם כיבושי האיסלאם. כאז כן היום, באין יצירה של שפה משותפת, חסדי החרב המפוקפקים יישארו איתנו עוד זמן רב.

בגליון זה הבאנו 3 תרגומים לשירה של סילביה פלאת 'פרגים באוקטובר', שהעלו על דעתנו את "דרום אדום" תרתי משמע. "...הַפִּיּוֹת הָאֵלֶּה שְׁנָדְמוּ, נִפְתְּחוּ בְצַעֲקָה", כתבה פלאת על פרחי אוקטובר האדומים כדם כמדברת אלינו.

מוכא כאן גם תרגום לשירו של ג'ון מק'קריי 'הפרגים של פלנדריה', שנכתב בעיצומה של מלחמת העולם הראשונה, שבה שירת כרופא צבאי. בעקבות השיר היה הפרג לסמל של פטריוטיזם, גבורה ומוות במלחמה. מספרים כי מק'קריי מאס בשיר מיד עם כתיבתו, אך בכל זאת השיר התפרסם והפך את מחברו לאייקון. מולו ניצב שירו המפוקח של זיגפריד ששון 'התאבדות בשוחות' (תרגמה וכתבה עופרה עופר אורן).

ועוד דיאלוג שירי: תרגום לשיר של זביגנייב הרברט 'שתי טיפות' שנכתב כתגובה לכיבוש פולין במלחמת העולם השנייה,

רשימות מהתחתי. שאול תחתיות

ואולם מופע הפופקורן בקבינט הממשלתי, התבטאויות מביכות במיוחד של נבחרי ציבור המככבות גם בתביעה (האבסורדית, יש לומר) בהאג, והפצת המציאות הבדויה באופן פעיל ואינטנסיבי, מסמנים שאין מחסור באנקדוטות קומיות ואבסורדיות הנחוצות ל"רשימות מהתחתי".

האמת שהקושי לכתוב כאן נובע מהתגשמותה של אותה "שאול תחתיות" שאנחנו מצויים בה עדיין (מי יותר, מי פחות), ממש בתוכה.

מיכאל בסר

מאז אותו אוקטובר ארוך אני מתקשה לאסוף מנות ציניות, אסקפיים וסרקאזם לצורך הרשימה, שכן "רשימות מהתחתי" נכתבו בהשראת חפירות תחנת קרליבך של הרכבת הקלה מתחת לחלוננו, שבמשך שנים הפכו את חיינו ל"שאול תחתיות" מטאפורית.

אבוי, היכן אותם ימים שבהם אמנם סבלנו עד כדי רכישת אוזניות נגד הרעש הנורא, אבל יכולנו לצחוק על אוזלת ירו של הממסד, והמנהרה היחידה בתודעתנו היתה מנהרת הרכבת.

וכשעבודות הרכבת שקטו, עלתה ההשתאות לנוכח מהלכים פוליטיים-חברתיים-תרבותיים שקראו להם "מציאות חלופית" או בשמם הישן - שקרים.